

ДОВІДКА
щодо відповідності зобов'язанням України у сфері
європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС)
проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
наркотичні засоби, психотропних речовин і прекурсори»»

1. Належність проекту акта до сфери, правовідносин в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЄС)

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наркотичні засоби, психотропних речовин і прекурсори»» (далі – проект акта) належить до сфери правовідносин, що регулюються правом Європейського Союзу (далі – ЄС) у частині моніторингу, оцінки ризиків та реагування на появу нових психоактивних речовин, а також у сфері співпраці з ЄС у питаннях контролю за наркотиками.

Правовідносини, які є предметом правового регулювання проекту акта, в ЄС регулюються:

Єдиною Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про наркотичні засоби 1961 року (далі – Конвенція ООН про наркотичні засоби);

Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про психотропні речовини від 21 лютого 1971 року (далі – Конвенція ООН про психотропні речовини);

Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20 грудня 1988 року (далі – Конвенція про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів);

Стратегією ЄС щодо наркотиків 2026-2030 роки (COM(2025) 743);

Регламентом (ЄС) 2023/1322 Європейського Парламенту та Ради від 27.06.2023 про Європейську агенцію з наркотиків (EUDA) та про скасування Регламенту (ЄС) № 1920/2006 (ID 32023R1322);

Рамковим рішенням Ради 2004/757/JHA від 25 жовтня 2004 року, що встановлює мінімальні положення щодо складових елементів злочинних дій і покарань у сфері незаконного обігу наркотиків.

2. Зобов'язання України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові)

Відповідно до преамбули Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та

ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (далі – Угода про асоціацію) Україною взято зобов'язання вести боротьбу з організованою злочинністю та легалізацією (відмиванням) коштів, зменшувати постачання та попит на незаконні наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги і прекурсори, а також забезпечувати демократію, підтримувати верховенство права, захищати права людини та захищати гідність вразливих груп населення.

Проект акта розроблено на виконання міжнародно-правових та євроінтеграційних зобов'язань України. Зокрема, відповідно до статті 21 Угоди про асоціацію «співробітництво у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, прекурсорів та психотропних речовин» сторони співробітничать у питаннях, що стосуються боротьби з незаконним обігом наркотиків, ґрунтуючись на спільно погоджених принципах, що відповідають міжнародним конвенціям у цій сфері, при цьому беручи до уваги Політичну декларацію та Декларацію про керівні принципи скорочення попиту на наркотики, прийняті на двадцятій спеціальній сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй з боротьби з наркотиками у червні 1998 року. Частиною 3 цієї статті передбачено, що сторони використовують необхідні методи співробітництва для досягнення зазначених цілей, забезпечуючи збалансований та інтегрований підхід до зазначених питань.

3. Програмні документи у сфері європейської інтеграції

Проект акта розроблено на виконання заходу 5 стратегічного результату 4.5 розділу IV Дорожньої карти з питань верховенства права, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до ЄС за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС». Даний захід передбачає визначення та регулювання порядку обігу нових психоактивних речовин, відповідно до Рекомендації Ради 2003/488 від 18.06.2003 року «Про запобігання та зменшення шкоди здоров'ю, пов'язаної із наркотичною залежністю».

4. Порівняльно-правовий аналіз

Інформація про відповідність проекту акта положенням права Європейського Союзу (acquis ЄС) та міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Порядковий номер	Положення проекту акта	Відповідні положення джерел права Європейського Союзу (acquis ЄС)	Оцінка відповідності праву Європейського Союзу (acquis ЄС) (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)	Відповідні положення джерел міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції	Оцінка відповідності міжнародно-правовим зобов'язанням (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)
1	1. Статтю 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту: ... «система раннього оповіщення про нові психоактивні речовини – сукупність алгоритмів дій, процесів (заходів) щодо взаємодії з обміну інформацією між органами, що здійснюють заходи з раннього виявлення та реагування на події, що становлять загрозу для здоров'я населення щодо нових психоактивних речовин та нових ризиків, пов'язаних з вживанням	Регламент (ЄС) 2023/1322 Європейського Парламенту та Ради від 27.06.2023 Про Європейське агентство з наркотиків (EUDA) та про скасування Регламенту (ЄС) № 1920/2006 – Абзац 6 преамбули Здійснюючи свою діяльність, Агентство повинно співпрацювати з іншими відповідними органами, установами та агентствами Союзу в межах їхніх відповідних мандатів та враховувати їхню діяльність, щоб уникнути дублювання. Зокрема, з належним урахуванням їхніх відповідних мандатів, Агентство повинно співпрацювати з Агентством Європейського Союзу з питань співробітництва у сфері правоохоронних органів (Європол), створеним Регламентом (ЄС) 2016/794 Європейського Парламенту та Ради, з метою забезпечення збору даних	Частково враховує	Стаття 21 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (співробітництво у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, зменшення попиту та пропозиції, реагування на ризики для здоров'я)	Не суперечить

	наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у тому числі тих, що входять до таблиць I, II та III Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;». 2. Частину першу статті 5 доповнити новими абзацами сім та вісім такого змісту: «розробляє та подає на затвердження Кабінету Міністрів України порядок функціонування системи раннього оповіщення про нові психоактивні речовини;»	та моніторингу тенденцій щодо постачання наркотиків, включаючи незаконне виробництво та обіг, а також інші пов'язані з цим злочини, щодо використання нових технологій та нових психоактивних речовин. Агентство також повинно співпрацювати на міжнародному рівні з відповідними органами та установами у третіх країнах, зокрема у країнах-кандидатах, та на підтримку дій Союзу та держав-членів на рівні Організації Об'єднаних Націй. Необхідно, щоб така співпраця відповідала нормам прав людини. Стаття 8 (обмін інформацією про нові психоактивні речовини та система раннього оповіщення про них) 1. Кожна держава-член повинна забезпечити, щоб її національний координаційний центр та її національний підрозділ Європолу надавали Агентству та Європолу, враховуючи їхні відповідні повноваження, доступну інформацію про нові психоактивні речовини своєчасно та без невинуватної затримки. Ця інформація повинна стосуватися виявлення та ідентифікації, використання та моделей використання, виробництва, видобутку, розповсюдження та методів розповсюдження, незаконного обігу, комерційного, медичного та наукового використання цих речовин, а також потенційних і виявлених ризиків, що виникають у зв'язку з ними.			
--	--	---	--	--	--

		2. Агентство, у співпраці з Європолом, збирає, упорядковує, аналізує та оцінює інформацію про нові психоактивні речовини. Воно своєчасно повідомляє цю інформацію національним координаторам, національним підрозділам Європолу та Комісії з метою надання їм будь-якої інформації, необхідної для цілей раннього попередження. Агентство складає початкові звіти або об'єднані початкові звіти відповідно до статті 9 на основі інформації, зібраної відповідно до першого підпункту			
2	1. Статтю 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту: «нова психоактивна речовина – речовина природня чи синтетична, препарат, яку вживають у чистому вигляді або у вигляді суміші, що містить одну або більше психоактивних речовин), яка не включена до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, але здатна становити ризики для здоров'я населення або соціальні ризики, подібні до тих, що виникають у разі вживання наркотичних засобів чи психотропних	Рамкове рішення Ради про встановлення мінімальних положень відносно складових елементів злочинів і санкцій у сфері незаконного обігу наркотичних засобів 2004/757/JHA від 25.10.2004, зокрема частина четверта статті 1 містить визначення терміну «нова психоактивна речовина»: означає речовину в чистому вигляді або в препараті, яка не охоплюється Єдиною конвенцією Організації Об'єднаних Націй про наркотичні засоби 1961 року з поправками, внесеними Протоколом 1972 року, або Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про психотропні речовини 1971 року, але може становити ризики для здоров'я або соціальні ризики, подібні до тих, що створюються речовинами, що охоплюються цими конвенціями.	Частково враховує	Стаття 21 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (співробітництво у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, зменшення попиту та пропозиції, реагування на ризики для здоров'я)	Не суперечить

	речовин, включених до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»;				
--	--	--	--	--	--

5. Очікувані результати

Прийняття проекту акта забезпечить гармонізацію національного законодавства з правом ЄС у сфері контролю за новими психоактивними речовинами, створення правових підстав для функціонування системи раннього оповіщення про нові психоактивні речовини, уніфікацію термінології та зменшення неоднозначності правозастосування, підвищення спроможності держави своєчасно реагувати на нові ризики для громадського здоров'я.

Відповідно до вимог статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) проект акта містить норми регуляторного характеру. Водночас, відповідно до вимог статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям, зокрема, нормативно-правових актів, що містять положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами - членами, з іншої сторони, у тому числі додатків до неї.

6. Узагальнений висновок

Проект акта відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, узгоджується з правом ЄС (acquis ЄС) та програмними документами у цій сфері.

Його прийняття є необхідним кроком для виконання переговорних зобов'язань України за розділом 24 «Юстиція, свобода і безпека» та створює нормативні передумови для подальшої імплементації європейських стандартів у сфері моніторингу та контролю за новими психоактивними речовинами.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«_____» _____ 2026 року

